Title: Tuuruʔ y la Siembra del Maiz 1972AR
Speaker: Cipriano Gómez Yermo
Language: Not Specified
Collector: LC
Date Recorded: 1972
Date Transcribed: ?
Date Typed: 07/17/2006
Typed By: ER
＜text＞
bweeno pwes ʔentonse, na huurak naawuuła nał
hooroyʔ muʔay'aała.
ʔi akuʔ šuk'ey tenuwa,
ʔik'ał tur'ey nah.
ʔik'ał, ʔik'ał, ʔik'ał- ⌜pari pari (1) kaada ke ʔakuʔ.
ʔi na ʔay'aała muʔim'a nał nah,
han ʔałi hin mutur'a teenaʔ.
pero nah hin ateroʔ tur'ey nah teenaʔ.
ʔentonse na ʔay'aała, pułey ʔiwaȼ'a,
pul'ey boolah ʔurul'u,
maȼ'ey taʔ tiʔ musinidor.
ʔentonse na huurak waak'aʔ,
⌜ʔasək (2) kuy tumuʔ boolah ʔurul'u
waak'aʔ šikʰi nah.
ʔi huuȼ'uk hutu pał kiʔ, ʔakuʔ huurak,
hinaʔ ⌜ʔateh (3) łaraʔ nał hiʔ na hutu,
p'ət'ana p'ət'ana kiʔ hiʔ,
⌜haaniʔ (4) ček'ek,
ʔi ʔentonse, na ʔay'aała wirkʰiyʔ,
ʔi ⌜asək (2) wirk'iy ʔay'aała,
ʔerłekeʔ,
hin bał hənəy han hiʔ łar'aw'ah hinaʔ hutu,
ʔi we͠rekeła ʔ,
ʔentonse na nah suk'a tenuwa pał nał hiʔ,
porke ki pał ter'oyʔ šuk'eyʔ tenuwa.
ʔimey nah:
"weske taʔ nenʔ ʔik'ał pweʰ"

ʔi ʔentonse puriy nah:
“ʔapla šahaka,
porke kuy peče ʔ šan šahaka” hiˀ,
“porke byen haamaˀ ʔukah.”
ˀasək (2) tum’uy šuk’a,
ʔimey nah:
“weske nenˀ ˀotro”
“ʔapla šikiˀ šahaka pweh,
koneeso šan šahaka kuy haypukan”
ʔapley šahah,
ʔi komo tenuwa hawa nał ʔukah,
tum’uy peče na šahah.
k’ał ʔəran tenuwa peče k’ey na šahah,
ʔi teeroʔ.
ʔasək (2) teeroˀ
ʔakuła tureyˀ pyooča ʔasadon puley na muwokłak
asək (2) pul’ey na muwokłak,
wərəłəy ša wokłak,
məɬ’ey.
ʔi ʔentonse A LOS QUINCE DIAS ʔakuła ʔənt’əyˀ,
hoor’oy treese ču mak’uułi (5). ʔo ču wokłakłi (6)
ʔatiy’ah nah aʔišap’ah peer’e t’uur’iiłi.
ʔi ʔasək (2) ˀəraˀ paʔał nahłik,
ʔakuła k’am’ey nał (7) kiˀ ču kər’əh,
na Tuuruˀ,
k’am’ey nał (7) kiʔ
raatu ki muk’am’a ču šurumu, (8)
ʔi mupar’a nah nah,
ču peer’e kookoˀ neła mušuk’a.
</text>
<notes>
1. pari pari ’día a día’
2. ʔasək ’así que’
3. ʔateh ’muʔałteh Xinca error’
4. como igual k’ał ’haaniˀ’
5. ču mak’uułi ’casitas’

6. ču wokłakłi ’cuevitas’

7. nał ‘na{h/ł’

8. ɾ̃aatu ki muk’am’a ču šurumu ’k’ał rato cada uno’

</notes>